

LATVIJAS BIBLIOTEKĀRU ĒTIKAS KODEKSS

PIRMS ATJAUNINĀŠANAS	PĒC ATJAUNINĀŠANAS
<p>Kodeksa mērķis ir apliecināt bibliotekāra profesijas ideālus, principus un pamatnostādnes demokrātiskas un cilvēktiesību ievērošanā balstītas sabiedrības attīstībā. Ar šo kodeksu Latvijas bibliotekārs izsaka gatavību nodrošināt katras personības tiesību respektēšanu, intelektuālās brīvības aizsargāšanu, cilvēces atmiņas fonda saglabāšanu, informācijas brīvības nodrošināšanu personības un sabiedrības pozitīvai attīstībai. Ētikas kodekss ietver visiem bibliotekāra profesijas pārstāvjiem ieteicamos standartus. Kodeksu iespējams izmantot ētiska rakstura problēmu apspriešanai un konkrētu risinājumu meklējumiem Latvijas bibliotekārajā sabiedrībā.</p>	<p>Preambula</p> <p>Kodekss apliecina bibliotekāra profesijas vērtības un pamatprincipus, kurus savā darbā jāievēro ikvienam profesijas pārstāvim. Kodeksa mērķis ir mudināt uz ētisku rīcību profesijā, tādējādi sekmējot bibliotēku attīstību un profesijas prestižu. Ar bibliotekāra profesiju kodeksā tiek saprasti visu veidu bibliotēkās un bibliotēku jomā strādājošie. Kodekss izsaka Latvijas bibliotekāru apņemšanos ievērot ikviena cilvēktiesības un pamattiesības, iestāties par vārda brīvību un informācijas pieejamību un sniegt kvalitatīvus bibliotēku pakalpojumus, apliecinot bibliotēku nozīmi demokrātiskas un ilgtspējīgas sabiedrības attīstībā. Kodeksu iespējams izmantot ētiska rakstura problēmu apspriešanai un konkrētu risinājumu meklējumiem Latvijas bibliotekārajā sabiedrībā.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bibliotekārs izturas ar cieņu pret savu profesiju un apzinās tās vērtību un nepieciešamību sabiedrības attīstības procesā. 2. Bibliotekārs ar savu profesionālo darbību un izturēšanos veicina profesijas attīstību un paaugstina profesijas prestižu sabiedrībā. 3. Bibliotekārs izrāda lojalitāti un uzticību bibliotēkai, tās politikai un darbības principiem. 4. Bibliotekārs neizmanto viņam pieejamos informācijas avotus un tehniskos resursus savtīgiem nolūkiem. 5. Bibliotekārs atbalsta un aktīvi darbojas profesionālajās organizācijās un asociācijās. 6. Bibliotekārs piedalās profesionālā darba pilnveidošanā, kas orientēts uz profesionālo izaugsmi. 7. Bibliotekārs rūpējas par tādu personisko kvalitāšu izkopšanu, kas sekmē viņa personības attīstību un profesionālo darbību. 8. Bibliotekārs darbā ievēro vispārpieņemtās ētiskās un estētiskās normas. 9. Bibliotekārs glabā bibliotēkā esošos informācijas resursus un veicina to aktīvu izmantošanu. 10. Bibliotekārs garantē informācijas izguvi un nodošanu, to racionāli organizējot, darbojoties objektīvi un profesionāli. 11. Bibliotekārs izvēlas un piedāvā informāciju bez informācijas avotu cenzūras, bez reliģisku, politisku, dzimuma, sociālu, seksuālās orientācijas, rasu piederības diskriminācijas, ievērojot bibliotēkas misiju, mērķus, uzdevumus un informācijas komplektēšanas politiku. 	<p>Profesija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bibliotekārs izturas ar godu un cieņu pret savu profesiju un apzinās tās vērtību un nepieciešamību sabiedrības un valsts procesos. 2. Bibliotekārs ar savu profesionālo darbību un izturēšanos veicina profesijas attīstību un prestižu, uztur profesionālu tēlu gan reālajā, gan virtuālajā vidē. 3. Bibliotekārs aktīvi veicina bibliotēku darba attīstību, rūpējas par savas profesionālās kvalifikācijas un kompetences pilnveidošanu, dalās pieredzē un zināšanās ar kolēģiem, atbalsta un līdzdarbojas profesionālajās organizācijās. 4. Bibliotekārs veicina profesijas pēctecību, atbalsta un motivē jauno kolēģu ienākšanu darba vidē. <p>Pakalpojumi</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Bibliotekārs savus darba pienākumus veic godprātīgi, atbildīgi un nesavtīgi; bibliotekāra personīgie uzskati nedrīkst ietekmēt viņa profesionālo pienākumu veikšanu. 6. Bibliotekārs atbalsta vārda brīvību un sekmē brīvu un vienlīdzīgu piekļuvi informācijai. 7. Bibliotekārs nodrošina kvalitatīvus, daudzveidīgus, sabiedrības vajadzībām atbilstošus un aktuālus bibliotēkas pakalpojumus, veicina to izmantošanu un attīstību.

12. Bibliotekārs atbalsta un veicina vārda, informācijas izplatīšanas un saņemšanas brīvību.
13. Bibliotekārs nodrošina augsta līmeņa pakalpojumus, sniedzot lietotāja vajadzībām atbilstošu un objektīvu atbildi uz katru lietotāja jautājumu, izturoties ar cieņu pret bibliotēkas lietotāja pieprasījumu.
14. Bibliotekārs nodrošina konfidencialitāti, kas attiecas uz personiska rakstura ziņām, kuras sniedz lietotājs, kā arī attiecībā uz lietotāja izmantotajiem informācijas avotiem.
15. Bibliotekārs izturas ar cieņu pret saviem kolēģiem un viņu darbu, aizstāv viņu intereses, ja tās nav pretrunā ar profesionālās ētikas normām.
16. Bibliotekārs dalās ar kolēģiem pieredzē un zināšanās, veicinot profesionālo attīstību.
17. Bibliotekārs respektē intelektuālā īpašuma tiesības.

8. Bibliotekārs profesionāli pārvalda bibliotēkas informācijas resursus, nodrošina tiem piekļuvi un popularizē tos.
9. Bibliotekārs pārvalda un piedāvā informāciju, ievērojot neitralitāti, bez cenzūras un diskriminācijas.
10. Bibliotekārs neizmanto viņam pieejamos informācijas avotus un tehniskos resursus savtīgiem nolūkiem, nepieļauj interešu konflikta situācijas.

Sabiedrība

11. Bibliotekārs ir lojāls savai kopienai un institūcijai.
12. Bibliotekārs ievēro vispārpieņemtās ētikas normas un ar cieņu un toleranci izturas pret bibliotēkas apmeklētājiem, kolēģiem un citiem sabiedrības pārstāvjiem, ir laipns komunikācijā ar ikvienu.
13. Bibliotekārs pārzina un ievēro intelektuālā īpašuma tiesības un personas datu aizsardzības principus.
14. Bibliotekārs iestājas par savas bibliotēkas, tās lietotāju, citu bibliotēku un bibliotekāru tiesībām un interesēm, ja tās nav pretrunā ar citu cilvēku tiesībām, un interesēm.
15. Bibliotekārs īsteno uz sadarbību vērstu komunikāciju, veicina uzticēšanos un kopīgu mērķu sasniegšanu sabiedrības ilgtspējai, kultūras un zinātnes attīstībai.